

Н. М. Столбуненко

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та управління

ІННОВАЦІЇ — МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

Стратегічною метою інноваційно-інвестиційної політики України на сучасному етапі повинно стати забезпечення позитивної економічної динаміки за рахунок використання комплексу «інвестиції — інновації», формування внутрішніх інноваційно-інвестиційних механізмів саморозвитку національної економіки, оскільки інновації — це засіб розвитку економіки.

Такі вчені, як Геець В. М., Марущак І. І., Мельник Т. М., Лещенко М. І., Лисенко Ю. В., Федуллова Л. І., Семенова А. А., Карпова В. І. та інші внесли вагомий вклад в розвиток теорії і практики інноваційно-інвестиційного процесу, але деякі проблеми все ще залишаються актуальними, оскільки національна економіка сьогодення характеризується нестабільністю податкового та регуляторного законодавства, інфляційними процесами, слабким доступом до кредитних ресурсів, посиленням конкуренції, низьким рівнем капіталізації фондового ринку, зниженням рівня інвестиційної активності та інше.

На наш погляд, головними напрямками активізації інноваційно-інвестиційної діяльності сучасного етапу виступає державна підтримка та ефективне використання внутрішніх можливостей підприємств. Активна державна підтримка інноваційної діяльності, орієнтація економіки на науково-інноваційний розвиток, стимулювання інновацій, — ось ті риси національної інноваційної системи, які забезпечать Україні зростання науково-інноваційного потенціалу і розширення інвестиційних можливостей [3, с. 63]. В цьому напрямку значну увагу слід приділити наукомістким галузям промисловості як каталізаторам економічного зростання, створюючим втілення знань у промислові технології.

На жаль, в Україні витрати держбюджету на наукові дослідження та розробки з 2,3 % ВВП в 1990 р. знизилися до 0,34 % ВВП у кризовому 1998 р. В останні роки вони склали 0,31 % ВВП. При цьому світові експерти в галузі інновацій стверджують, що успішній інноваційній економіці необхідно тримати обсяги фінансування науки і науково-дослідних робіт

не менше 2 % ВВП [3, с. 62]. Все це призвело до стану, коли наука виконує соціокультурну, а не економічну функцію в державі.

Концептуальною основою державної політики фінансового забезпечення інноваційного розвитку повинні стати створення спеціалізованих державних фінансових інститутів та їх взаємодія з банківськими і небанківськими фінансовими інститутами, а також створення єдиної інноваційної біржі з представленим інтелектуальним потенціалом України з метою поєднання інтересів винахідників, промисловців і фінансистів. Враховуючи, що інновації — це не накопичення знань, а відчуття потреби в новому, інновації передбачають не тільки зміни в економіці, але й зміну системи управління, соціальної політики та інше.

Одним з напрямів інноваційної моделі виступає повернення портфельних інвесторів до вітчизняного фондового ринку, що сприятиме виконанню фондовим ринком своєї головної функції — концентрації та перерозподілу інвестиційних капіталів.

Інноваційна стратегія більшості корпорацій все частіше орієнтується на ринкову капіталізацію, оскільки фондовий ринок України характеризується низьким рівнем. Тому проблему ринкової капіталізації інновацій слід розглядати не в аспекті біржових подій, а в рамках концепції технологічного прориву в економіці. До того ж фондовий ринок агресивний та характеризується всіма видами ризиків. Це пояснюється довгостроковою економічною нестабільністю, недосконалістю законодавчої бази, незадовільним розвитком інфраструктури фондового ринку та інше [4, с. 109].

Тому забезпечення конкурентоспроможності фондового ринку з метою посилення фінансової безпеки держави повинно передбачати наступні принципи: підвищення ліквідності фондового ринку, перехід до прозорості, широке залучення до ринку різноманітних інвесторів, розвиток системи захисту прав та економічних інтересів інвесторів [1, с. 28].

Заслужує уваги і запропонована прем'єр-міністром А. Яценюком ідея про розробку і реалізацію Україною «плана Маршалла» з ЄС для відновлення економіки держави. Зокрема, висвітлюючи питання про перспективні сфери взаємодії України і ЄС, А. Яценюк назвав: енергетичний сектор, сільське господарство, сферу освіти [2].

Програмою «Інноваційний провайдинг» у 2014-2015 рр. передбачено науково обґрунтувати принципи інноваційної політики НТП, створити інноваційні моделі розвитку АПК, розробити наукову базу з нарощування інноваційного потенціалу аграрної науки, забезпечити науково обґрунтовані умови для залучення інвестицій у проекти пріоритетного інноваційного розвитку АПК. Таким чином, реалізація інвестиційно-інноваційної стратегії дозволить системно вирішувати проблеми забезпечення інноваційних процесів, раціоналізації механізму управління процесом залучення інвестицій в інновації.

Література

1. Гаршина О. К. Развивающиеся фондовые рынки: сущность и рейтинги [Текст] / О. К. Гаршина, Е. А. Волошина // Актуальные проблемы экономики. — 2006. — № 12. — С. 22-30.
2. Головінов О. М. Пріоритетні напрями розвитку і проблеми фінансування інноваційної діяльності в Україні [Електронний ресурс] / О. М. Головінов, А. І. Ковтун. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/64084.doc.htm/ — Назва з екрана.
3. Калашник Т. Є. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку України в сучасних умовах [Текст] / Т. Є. Калашник, І. Ф. Лісна // Бізнес Інформ. — 2014. — № 1. — С. 60-64.
4. Раєвнева Е. В. Исследование циклической природы и устойчивости фондовых рынков [Текст] / Е. В. Раєвнева, К. А. Стрижиченко // Бизнес Информ. — 2006. — № 8. — С. 109-114.